

Goed ter been?

Klauwen niet slechter door scherp voeren

Op de Koeien & Kansen-bedrijven loopt 16,5 procent van de koeien kreupel. Bevangenheid, stinkpoot en de ziekte van Mortellaro zijn de meest voorkomende afwijkingen. De milieugerichte bedrijfsvoering leidt zeker niet tot meer koeien met afwijkende gangen of klauwen.

Op de Koeien & Kansen-bedrijven en op de referentiebedrijven zijn de koeien beoordeeld op gangen en op aandoeningen aan de achterklauwen. De gangen werden beoordeeld op de dag van het klauwbekappen, 's morgens als de koeien uit de melkstal kwamen. De klauwen werden beoordeeld op zeven aandoeningen: bevangenheid (inclusief wittelijndefecten), de ziekte van Mortellaro, stinkpoot en tussenklauwontsteking, zoolzweer, tyloom en dubbele zool. Tyloom, dubbele zool en zoolzweer zijn vaak het gevolg van andere klauwaandoeningen en kunnen als 'oudzeer' bestempeld worden, de andere aandoeningen zijn het gevolg van fouten in het actuele management (voeding, huisvesting).

Nog geen kwart loopt goed

Van de 34 Koeien & Kansen- en referentiebedrijven hebben er slechts twee een dichte vloer. Op de Koeien & Kansen-bedrijven hebben zes bedrijven een mest-

schuif, op de referentiebedrijven negen. Op een derde van de bedrijven wordt de mest handmatig van de roosters geschoven. Op de Koeien & Kansen-bedrijven wordt iets frequenter een voetbad gegeven, ook met andere middelen dan formaline, en wordt vaker bekapt dan op de referentiebedrijven. Op de referentiebedrijven bekappen de veehouders vaker zelf.

Een milieugerichte bedrijfsvoering heeft geen invloed op het percentage goed lopende en kreupel koeien. Gemiddeld loopt slechts 22 procent van de koeien goed en was ruim 16,5 procent van de koeien kreupel met een variatie tussen bedrijven van 3 tot 39 procent.

Veel stinkpoten

Het gemiddelde percentage klauwaandoeningen bij bekappen staat in tabel 1. Bovendien is aangegeven hoeveel procent van de koeien perfecte klauwen had (geen enkele afwijking) en hoeveel procent erg slechte klauwen had.

Vragen?

Gidi Smolders

Judith Poelarends

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstane maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-293211.

Bevangenheid is het meest direct gerelateerd aan het rantsoen met vooral een sterke invloed van de snelheid van de koolhydraten en rantsoenovergangen, en komt bij 3 procent tot ruim 80 procent van de koeien voor. Stinkpoot komt bij een op de drie koeien voor, de ziekte van Mortellaro bij een op de vijf koeien. Ook hierin is de variatie tussen bedrijven en soms ook tussen jaren groot. Gemiddeld heeft 6 procent van de koeien een zoolzweer, met op de slechtste bedrijven in beide groepen meer dan 10 procent van de koeien. Ook tyloom komt op sommige bedrijven in beide groepen bij meer dan 10 procent van de koeien voor, terwijl het gemiddeld bijna 4 procent is. Dubbele zool komt bij gemiddeld 2 procent van de koeien voor, maar op enkele referentiebedrijven heeft 8 procent van de koeien daar last van. Tussenklauwontsteking wordt bij bekappen weinig gescoord omdat de veehouder dat meestal meteen behandelt als een koe daarom kreupel is.

Het percentage koeien met perfecte klauwen varieert in beide groepen bedrijven van 0 tot 45 procent. In ander onderzoek bleek dat in ligboxenstallen 20 procent van de koeien geen aandoeningen had aan de klauwen. Door een sterk milieugerichte bedrijfsvoering wordt dat dus zeker niet slechter.

Ing. E. A. A. Smolders, onderzoeker ASG
Ir. J. J. Poelarends, onderzoeker ASG

Tabel 1 – Percentages perfect en kreupel lopende koeien en koeien met afwijkingen aan de klauwen bij bekappen

groep	gangen		bevangenheid	Mortellaro	stinkpoot	klauwen			perfect	slecht
	goed	kreupel				zoolzweer	tyloom	dubbele zool		
Koeien & Kansen-bedr.	22,3	16,5	27	20	33	5,7	3,5	2,0	24	11
referentiebedrijven	21,0	17,1	30	22	30	5,7	3,7	2,4	24	12